

Fastställt: UN 2020-12-14

Dokumentansvarig: Utbildningschef

Verksamhetsområde: Förskoleklass, grundskola & grundsärskola

Process: Ta emot elever

Aktivitet: Bevaka skolpliktiga barn

Dnr : **UN2020/220-2**

Riktlinjer elevers rätt till utbildning

Innehållsförteckning

1. Inledning	3
1.1 Dokumentets syfte.....	3
1.2 Definitioner	3
2. Skolplikt och rätt till utbildning	4
2.1 När skolplikten inträder och upphör	4
2.2 Undantag från skolplikten	4
2.3 Skolplikt vid utlandsvistelser	5
2.4 Annat sätt att fullgöra skolplikten	5
3. Deltagande i utbildning	7
3.1 Närvaro och deltagande	7
3.2 Ledighet	7
3.3 Befrielse från utbildning	7
3.4 Frånvaro	7
3.5 Utredning av frånvaron	8
3.6 Anmälan om frånvaro	9
3.7 Särskild utbildning	9
4. Ansvaret för att skolplikten fullgörs	10
4.1 Vårdnadshavarnas ansvar.....	10
4.2 Huvudmannens ansvar	10
4.3 Hemkommunens ansvar	10
Bilaga 1 Hänvisningar till lagtext	12

1. Inledning

1.1 Dokumentets syfte

Denna riktlinje sammanfattar skollagens bestämmelser om elevers rätt till utbildning i de obligatoriska skolformerna förskoleklass, grundskola och grundsärskola.

Riktlinjen beskriver även hur utbildningsnämnden, i egenskap av huvudman, hanterar och följer upp elevers skolfrånvaro i förskoleklass, grundskola och grundsärskola.

Riktlinjerna beskriver vidare hur utbildningsnämnden, i egenskap av hemkommun, bevakar skolpliktiga elevers rätt till utbildning samt när och hur nämnden ska informeras när en skolpliktig elev folkbokförd i Bollebygds har betydande frånvaro från förskoleklassen, grundskolan eller grundsärskolan (så kallad skolpliktsanmälan).

Riktlinjerna utgår från skollagens regler, laghänvisningar finns i bilaga 1.

1.2 Definitioner

Anmäld frånvaro – frånvaro där vårdnadshavare anmält att eleven är sjuk eller av andra orsaker inte kan vara i skolan.

Frånvaro – Begreppet frånvaro är inte reglerat i skollagen däremot framgår att elever ska närvara i skolan och delta i den verksamhet som skolan anordnar. Det innebär att det är upp till skolan att avgöra om en elev ska anses ha varit närvarande eller frånvarande.

Hemkommun – den kommun där eleven är folkbokförd

Huvudman – den som ansvarar för en skolas verksamhet. Huvudmannen är kommunen om det är en kommunal skola och skolans styrelse eller motsvarande om det är en fristående skola.

Giltig frånvaro – frånvaro på grund av sjukdom eller liknande, ledighet som skolan beviljat eller när skolan beslutat om befrielse från att delta i viss undervisning

Ogiltig frånvaro – frånvaro utan giltiga skäl

Rätt till utbildning – innebär att ett barn har rätt till kostnadsfri utbildning

Skolplikt – innebär att ett barn måste gå i skolan och delta i den verksamhet som anordnas där.

2. Skolplikt och rätt till utbildning

Barn som är bosatta i Sverige och går i förskoleklass, grundskola och grundsärskola har skolplikt. Skolplikten innebär en närvaroplikt i skolan men också en rätt till utbildning. Vissa barn undantas dock från reglerna om skolplikt och rätt till utbildning och andra barn har rätt till utbildning men ingen skolplikt. Dessa undantag beskrivs nedan i avsnitt 2.2.

2.1 När skolplikten inträder och upphör

Ett barn har skolplikt från höstterminen det år barnet fyller sex år. Om det finns särskilda skäl kan skolplikten börja gälla höstterminen det år barnet fyller sju år, det kallas uppskjuten skolplikt.

Utbildningsnämnden prövar frågan om uppskjuten skolplikt för de elever som är folkbokförda i Bollebygds kommun efter ansökan från barnets vårdnadshavare. Barn som har en tidigare skolstart och tas emot i förskoleklassen höstterminen det kalenderår barnet fyller fem år, är inte skolpliktiga förrän höstterminen det år barnet fyller sex år.

Huvudregeln är att skolplikten upphör vid utgången av vårterminen det tionde året efter det att eleven börjat fullgöra sin skolplikt. Skolplikten kan i vissa fall upphöra tidigare eller senare. Om en elev uppnått de kunskapskrav som minst ska uppnås före utgången av vårterminen det tionde året upphör skolplikten för den eleven.

Om en elev inte har gått ut högsta årskursen när skolplikten annars skulle ha upphört, ska skolplikten istället upphöra ett år senare, dock senast när eleven fyller 18 år. Detta gäller till exempel elever som har gått om en eller flera årskurser.

2.2 Undantag från skolplikten

2.2.1 Elever som undantas från reglerna om skolplikt och rätt till utbildning

Vissa barn undantas från reglerna om skolplikt och rätt till utbildning, nämligen barn som visserligen räknas som bosatta i Sverige men som rent faktiskt varaktigt vistas utomlands. Ett exempel är barn till svenska diplomater som följer med sina föräldrar till stationeringslandet. Det kan även gälla familjer som åker på längre utlandsvistelse, se avsnitt 2.3.1.

Undantag görs även för barn vars förhållanden är sådana att det uppenbarligen inte kan begäras att barnet ska gå i skolan. Även om grundtanken med skolplikten och motsvarande rätt till utbildning är att varje förutsättning hos barnet ska tas till vara så kan det, i ett exceptionellt fall, tänkas fall där det är helt omöjligt för barnet att lära sig någonting. En sådan situation är då ett barn ligger i koma.

2.2.2 Elever som har rätt till utbildning men inte är skolpliktiga

De barn som inte är eller ska vara folkbokförda i landet men som faller in under någon av de kategorier som räknas upp i 29 kap. 2 § skollagen har inte skolplikt, men de har samma rätt till utbildning som skolpliktiga barn. De är:

1. asylsökande barn
2. barn som vistas i Sverige med stöd av tidsbegränsat uppehållstillstånd
3. barn till en medborgare i en EU-medlemsstat som har rätt till utbildning eller annan verksamhet på grund av EU-rätten
4. barn som är familjemedlem till en person som tillhör en främmande makts beskickning eller lönade konsulat (exempelvis barn till diplomater)
5. barn som vistas här utan stöd av myndighetsbeslut eller författning (gömda och papperslösa barn)

2.3 Skolplikt vid utlandsvistelser

2.3.1 Varaktigt vistelse utomlands

Skolplikten upphör i de fall då barnet är folkbokfört i landet men där hemkommunen bedömer att barnet varaktigt vistas utomlands. I Bollebygds kommun görs en helhetsbedömning utifrån längden på vistelsen och om den är sammanhängande eller inte. Som riktlinje görs bedömningen att varaktigt vistelse vid en utlandsvistelse är en sammanhängande period om sex månader¹. Om barnet bedöms varaktigt vistas utomlands upphör skolplikten. Hemkommunens ansvar för att skolplikten fullgörs upphör därmed och barnet mister sin skolplacering. Om familjen flyttar tillbaka har barnet samma rätt till utbildning som alla andra elever och Bollebygds kommun försöker så långt det är möjligt att tillgodose önskemål om skolplacering. Anmälan om varaktigt vistelse utomlands gör på blankett på Bollebygds kommuns hemsida, www.bollebygd.se

¹ Kammarrättens i Göteborg dom den 14 september 2015, mål nr 3515-14

2.3.2 Flytt till utlandet

Skolplikten upphör för barn i de fall familjen flyttar utomlands permanent och inte längre är folkbokförd i landet.

2.3.3 Finansiering av skolgång utomlands

Ett beslut om att få fullgöra skolplikten på annat sätt eller upphörande av skolplikten innebär att Bollebygd kommuns ansvar för att finansiera utbildningen helt upphör och det är därför inte möjligt att flytta med skolpeng utomlands.

Om skolgången utomlands beror på vårdnadshavares arbete i utlandet vid en svensk myndighet eller organisation, internationell organisation, studier eller forskning, kulturarbete som huvudsaklig försörjning, vid företag i vissa fall eller vid verksamhet som i övrigt bedöms väsentlig för det svenska samhället finns det möjlighet att söka och få statsbidrag. Information och ansökningshandlingar finns på Skolverkets hemsida, www.skolverket.se

Beslut att inte medge ansökan om att få flytta med skolpeng utomlands kan överklagas genom laglighetsprövning till allmän förvaltningsdomstol

2.4 Annat sätt att fullgöra skolplikten

Ett skolpliktigt barn får medges rätt att fullgöra skolplikten på annat sätt (24 kap. 23 § skollagen).

Ansökan om att fullgöra skolplikten på annat sätt görs till utbildningsnämnden.

Blankett för ansökan finns på Bollebygds kommuns hemsida, www.bollebygd.se.

För att ansökan ska kunna beviljas krävs att följande tre kriterier är uppfyllda:

- att den verksamhet som erbjuds eleven framstår som ett fullgott alternativ till den utbildning som annars står till buds i till exempel grundskolan,
- att behovet av insyn i verksamheten kan tillgodoses, och
- att det finns synnerliga skäl.

De skolformer som kan beviljas är svenska utlandsskolor under Skolinspektionens tillsyn och distansundervisning hos sådan huvudman som slutit avtal med Skolverket om att få anordna statsbidragsberättigad distansundervisning. Andra skolformer än dessa kan i undantagsfall godkännas om det kan visas att skolan står under Skolinspektionen eller bedriver verksamhet som motsvarar det svenska utbildningssystemet och det går att ha insyn i verksamheten.

Exempel på situationer som kan anses utgöra synnerliga skäl är enligt förarbetena till skollagen² då eleven nyss flyttat till Sverige från något av våra grannländer men har mycket starka skäl för att gå kvar i det gamla landets skola under

---

² Prop. 2009/10:165, s. 885

återstoden av terminen. Även situationer då eleven under längre tid önskar vara från skolan på grund av resor eller filminspelning kan tänkas utgöra synnerliga skäl om det finns mycket starka skäl i det enskilda fallet. Bestämmelsen ska tillämpas med stor restriktivitet och det krävs att det finns mycket starka skäl i det enskilda fallet för att hemkommunen ska kunna bevilja ansökan om att fullgöra skolplikten på annat sätt.

2.4.1 Beslut och överklagande

Beslut om att få fullgöra skolplikten på annat sätt fattas av Bollebygds kommun och får bara avse en period om maximalt ett år i taget. Kommunen har tillsynsansvar för verksamheten. Eleven omfattas inte av någon försäkring från Bollebygds kommun under utlandsvistelsen varför vårdnadshavarna uppmanas att se till att eleven är försäkrad.

Beslut att inte medge ansökan om att få fullgöra skolplikten på annat sätt eller beslut om återkallelse av medgivande av ansökan kan överklagas som förvaltningsbesvär till allmän förvaltningsdomstol.

3. Deltagande i utbildning

3.1 Närvaro och deltagande

En elev i förskoleklass, grundskolan eller grundsärskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Detta gäller även icke skolpliktiga elever som deltar i utbildningen. För dessa elever är deltagandet i och för sig frivilligt, men om eleven deltar har hen inte rätt att välja bort vissa delar.

3.2 Ledighet

En elev i förskoleklass, grundskola eller grundsärskola kan beviljas kortare ledighet, det vill säga upp till och med 10 dagar per läsår, för enskilda angelägenheter. Längre ledigheter än tio dagar per läsår får endast beviljas om det finns synnerliga skäl. Även elever som inte är skolpliktiga men går i ovan skolformer omfattas av bestämmelserna om ledighet.

Vårdnadshavare ansöker om ledighet till barnets skola. Hur ansökan går till för Bollebygds kommuns skolor går att läsa på kommunens hemsida, www.bollebygd.se.

Ett beslut om ledighet ska grundas på en samlad bedömning av elevens situation. Omständigheter som normalt bör beaktas är frånvarons längd, elevens studiesituation, möjlighet att på olika sätt kompensera den förlorade undervisningen, hur angelägen ledigheten är för eleven samt om eleven fullgör sin skolplikt eller deltar i utbildningen utan att vara skolpliktig.

3.3 Befrielse från utbildning

Efter begäran av vårdnadshavare kan rektor besluta att elev i förskoleklass, grundskola eller grundsärskola befrias från skyldighet att delta i obligatoriska inslag i undervisningen om det finns synnerliga skäl. Ett sådant beslut kan bara bli aktuellt i undantagsfall och endast gälla enstaka inslag i undervisningen. Beslutet får endast avse enstaka tillfällen under ett läsår.

3.4 Frånvaro

All frånvaro från skolan innebär en risk för att eleven kommer efter i skolarbetet och får svårigheter att ta igen den förlorade undervisningen. För den enskilde eleven kan frånvaron leda till framtida svårigheter där en ofullständig utbildning försvårar ett aktivt deltagande i såväl yrkes- som samhällsliv.

Begreppet frånvaro är inte reglerat i skollagen däremot framgår att elever ska delta i den verksamhet som skolan anordnar om eleven inte har giltiga skäl att utebli. Det innebär att det är upp till skolan att avgöra om en elev ska anses ha varit närvarande eller frånvarande.

3.4.1 Anmäld frånvaro

I skolornas dagliga arbete med frånvarohantering används begreppen anmäld och oanmäld frånvaro. Anmäld frånvaro innebär att en vårdnadshavare har meddelat skolan att eleven inte kommer till skolan. En anmäld frånvaro innebär inte automatiskt att eleven har giltiga skäl att vara frånvarande. Exempelvis kan en vårdnadshavare anmäla en elev som frånvarande när familjen åker på en semesterresa även om rektor avslagit ledighetsansökan och frånvaron därför är ogiltig.

Rektor ansvarar för att skolan har rutiner för när en elev inte kommer till skolan och det inte finns en frånvaroanmälan samt när en elev avviker från skolan under dagen.

3.4.2 Giltig frånvaro

Giltiga skäl till frånvaro kan vara frånvaro på grund av sjukdom eller liknande, ledighet som skolan beviljat eller när skolan beslutat om befrielse från att delta i viss undervisning. Frånvaro på grund av besök hos tandläkare/sjukvård/socialtjänst räknas också som giltig frånvaro. I undantagsfall kan rektor begära att vårdnadshavare styrker sjukdom eller annan frånvaro med intyg.

Det är viktigt att skolan informerar alla elever och vårdnadshavare om bestämmelserna kring giltig frånvaro. I samband med utredning kring elevs frånvaro ska skolan informera elev och vårdnadshavare om vilken del av frånvaron som bedöms som giltig respektive ogiltig av skolan samt varför.

3.4.3 Information till vårdnadshavare

Om en elev i förskoleklassen, grundskolan eller grundsärskolan utan giltigt skäl uteblir från den obligatoriska verksamheten, ska rektorn se till att elevens vårdnadshavare samma dag informeras om att eleven har varit frånvarande. Om det finns särskilda skäl behöver elevens vårdnadshavare inte informeras samma dag.

3.5 Utredning av frånvaron

Vid upprepad eller längre frånvaro från förskoleklass, grundskola eller grundsärskola ska rektor, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövt. Rektors utredning syftar till att uppmärksamma de orsaker som kan ligga till grund för elevens frånvaro. Utredningen ska genomföras i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare samt med elevhälsan. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas.

3.5.1 Vilken frånvaro ska utredas?

För att lyckas i arbetet med att främja närvaro och säkerställa alla elevers rätt till utbildning är det viktigt att upptäcka frånvaron så att tidiga insatser kan göras.

I skollagen används begreppen "upprepad" eller "längre" frånvaro som situationer som ska uppmärksammas och utredas. Enligt lagstiftaren bör det utifrån omständigheterna i det enskilda fallet avgöras exakt hur många tillfällen som en elev kan vara frånvarande under en viss tidsperiod eller många dagar eleven kan vara frånvarande i sträck innan utredningsskyldigheten inträder. I de skolor som Bollebygds kommun är huvudman för används "upprepad" frånvaro för återkommande korta frånvarotillfällen som utifrån mönster eller karaktär indikerar ett problematiskt förhållande till skolan. Med "längre" frånvaro menas sammanhängande frånvaro på mer än 5 dagar eller som överstiger 15 % under en tidsperiod på tre månader.

3.5.2 Undantag utredningsskyldigheten

Rektorn är inte skyldig att utreda upprepad eller längre frånvaro om det är obehövt. Exempel på när detta undantag kan tillämpas när eleven är beviljad ledighet, om en elev vid något enskilt tillfälle är frånvarande p.g.a. sjukdom eller om rektorn redan har kännedom om återkommande behov av vårdbesök.

Trots att utredning bedöms som obehövt kan det vara aktuellt med insatser från skolan kopplat till elevens behov och rätten till utbildning.

3.6 Anmälan om frånvaro

När en utredning om elevs frånvaro har inletts ska rektorn se till att frånvaron snarast anmäls till huvudmannen enligt rutin för detta.

3.6.1 Annan huvudman än hemkommunen

När utredning om frånvaro har inletts om en skolpliktig elev vid en skolenhet med en annan huvudman än hemkommunen ska huvudmannen snarast lämna uppgift om detta till hemkommunen.

Om elev går på skolenhet som Bollebygds kommun är huvudman för men där annan kommun är hemkommun ska rektor göra anmälan till huvudmannen enligt rutin för detta. Utbildningsförvaltningen lämnar sedan vidare uppgift om utredning till elevens hemkommun.

Om en elev går på skolenhet med annan huvudman men där Bollebygds kommun är hemkommun ska huvudmannen för skolenheten göra anmälan till: Bollebygds kommun, Utbildningsnämnden, 517 83 Bollebygd.

3.7 Särskild utbildning

3.7.1 På sjukhus eller annan motsvarande institution

Om ett barn vårdas på sjukhus eller en institution som är knuten till ett sjukhus, ska huvudmannen för institutionen svara för att barnet får tillfälle att delta i utbildning som så långt det är möjligt motsvarar den som erbjuds i förskoleklass eller fritidshem.

För sådana elever i grundskola och grundsärskola som på grund av sjukhus eller liknande skäl inte kan delta i vanligt skolarbete och som vårdas på sjukhus eller institution som är knuten till ett sjukhus ska särskild undervisning anordnas på sjukhuset eller institutionen, om det inte är obehövt för elevens inhämtande av kunskaper. Sådan undervisning ska så långt det är möjligt motsvara den undervisning som eleven inte kan delta i. Sådan särskild undervisning ska inte ges en elev om den läkare som ansvarar för elevens vård avråder från det.

3.7.2 I hemmet eller på annan lämplig plats

För elever i grundskola och grundsärskola som på grund av sjukdom eller liknande skäl inte kan delta i vanligt skolarbete under längre tid men som inte vårdas på sjukhus eller institution som är knuten till sjukhus ska särskild undervisning anordnas i hemmet eller på annan lämplig plats. Sådan undervisning ska så långt det är möjligt motsvara den undervisning som eleven inte kan delta i. Sådan särskild undervisning ska inte ges en elev om den läkare som ansvarar för elevens vård avråder från det. Särskild undervisning får ges i hemmet endast om eleven eller elevens vårdnadshavare samtycker.

4. Ansvaret för att skolplikten fullgörs

Ansvaret för att skolplikten fullgörs är tredelad mellan vårdnadshavare, hemkommun och huvudmannen för skolan.

4.1 Vårdnadshavarnas ansvar

Vårdnadshavarna till ett barn med skolplikt är skyldiga att se till att barnet kommer till skolan och fullgör sin skolplikt.

4.2 Huvudmannens ansvar

De kommunala och fristående huvudmännen har ansvar för att eleverna på deras skolor genomför sin skolgång. Detta innebär ett långtgående och aktivt ansvar och en skyldighet att vidta de åtgärder som krävs för att eleven ska gå i skolan och genomföra sin skolgång. För kommunala skolor som drivs av Bollebygds kommun är utbildningsnämnden huvudman.

4.2.1 Information om elev som börjar eller slutar vid skolenheten

När en skolpliktig elev börjar eller slutar vid en skolenhet med en annan huvudman än hemkommunen, ska huvudmannen snarast lämna uppgift om detta till hemkommunen.

Om elev går på skolenhet som Bollebygds kommun är huvudman för men där annan kommun är hemkommun ska utbildningsförvaltningen informera hemkommunen.

Om en elev går på skolenhet med annan huvudman men där Bollebygds kommun är hemkommun ska huvudmannen för skolenheten göra anmälan till: Bollebygds kommun, Utbildningsnämnden, 517 83 Bollebygd.

4.2.2 Skolor som Bollebygds kommun är huvudman för

Rektor ansvarar för att det finns rutiner för att främja, uppmärksamma, utreda, åtgärda och följa upp frånvaron inom den egna enheten. Skolans rutiner ska vara kända av personal och i aktuella delar av elever och vårdnadshavare. Som stöd finns utbildningsförvaltningens rutiner "Elevers rätt till utbildning" med tillhörande processkarta.

Vid frånvaro ska skolan söka lösningar och vidta åtgärder för att få eleven att närvara och delta i undervisningen. Ofta behöver arbetet samordnas med processen kring stöd och särskilt stöd. Rektors ansvar för en frånvarande elev kvarstår så länge eleven är inskriven i skolan även då huvudman och eventuellt andra myndigheter än inkopplade.

Rektor ska ha en samlad bild av den aktuella och totala frånvarosituationen på skolan och följa upp denna inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

4.2.3 Utbildningsnämnden i Bollebygds kommun

Utbildningsnämnden följer i sitt systematiska kvalitetsarbete upp elevers rätt till utbildning på enhets- samt huvudmannanivå i syfte att få en samlad bild av elevernas frånvaro oavsett orsak samt vid behov besluta om åtgärder.

4.3 Hemkommunens ansvar

4.3.1 Skolpliktsbevakning

Hemkommunen ansvarar för att alla skolpliktiga elever, som är folkbokförda i kommunen, har en skolplacering och får sin rätt till utbildning tillgodosedd.

Skolpliktsbevakningen sker på två nivåer. Dels sker närvarokontroll på respektive skola varje dag vilket rektor ansvarar för. Dels sker en skolpliktsbevakning av utbildningsförvaltningen för samtliga elever folkbokförda i Bollebygds kommun.

Varje vecka sker en kontroll av vilka barn i skolpliktig ålder som bor i Bollebygds kommun. Kontrollen sker av utbildningsförvaltningen via Skatteverkets folkbokföringsuppgifter i EA. När ett barn är folkbokfört i Bollebygds kommun och uppgift saknas om skolplacering tas kontakt med vårdnadshavare enligt utbildningsförvaltningens rutin för skolpliktsbevakning vid in- eller utflytt i kommunen.

4.3.2 Föreläggande av vårdnadshavare

Om en skolpliktig elev inte fullgör sin skolplikt och detta beror på att vårdnadshavare inte har gjort vad som denne är skyldig att göra för att så ska ske, får hemkommunen förelägga elevens vårdnadshavare att fullgöra sina skyldigheter. Ett föreläggande får förenas med vite.

Utbildningsnämndens utgångspunkt är tillit till att vårdnadshavare gör det de kan för att se till att deras barn kommer till skolan och fullgör sin skolplikt. Ibland kan dock förutsättningarna vara sådana att utbildningsnämnden bedömer att elevens vårdnadshavare inte uppfyllt sitt ansvar. Utbildningsnämnden kan då förelägga vårdnadshavare att ta sitt ansvar. Föreläggandet kan vara förenat med ett vite vilket betyder att vårdnadshavare hotas med penningböter om eleven inte fullgör sin skolplikt. Utbildningsnämnden använder sig av vitesföreläggande endast efter att skolan och huvudmannen försökt komma till rätta med situationen på andra sätt, t.ex. samtal med vårdnadshavare, stödåtgärder eller samverkan med andra myndigheter. Storleken på ett eventuellt vitesföreläggande ska vara 1 procent av respektive vårdnadshavares årsinkomst. Denna form av löpande vite ska tillämpas veckovis alternativt månatligen utifrån vad som bedöms lämpligt i respektive ärende.

Utbildningsförvaltningen handlägger ärenden om utredning av elevs rätt enligt rutin för detta. Om utbildningschefen bedömer att det inte är aktuellt med föreläggande av vårdnadshavare fattar hen beslut om detta. I de fall där utbildningschefen bedömer att förutsättningarna för vite kan vara uppfyllda lyfts ärendet till utbildningsnämnden för beslut. Ett beslut om föreläggande av vårdnadshavare rör myndighetsutövning av större vikt och kan därför inte delegeras.

Om utbildningsnämnden beslutar om vitesföreläggande framgår det av beslutet vad vårdnadshavare ska göra för att slippa vitespåföljden. Om vårdnadshavare därefter ser till att barnet kommer till skolan slipper de böter.

Om vårdnadshavare trots vitesföreläggande inte ser till att barnet kommer till skolan så ansöker kommunen hos förvaltningsrätten att vitet ska dömas ut. Förvaltningsrätten gör då en bedömning och kan besluta att vårdnadshavaren måste betala vitesbeloppet eller inte.

4.3.3 Samordning av insatser

Hemkommunen ska också i vissa fall samordna insatser med samhällsorgan, organisationer och andra som berörs.

Utbildningschefen ansvarar för att bedöma om samordning av insatser är aktuellt och i så fall på vilket sätt. Bedömningen ska dokumenteras i utredningen kring elevs rätt till utbildning.

Bilaga 1 Hänvisningar till lagtext

- Vilka som omfattas av skolplikt, 7 kap. 2 § skollagen
- Rätten till utbildning, 7 kap. 3 § skollagen
- Hur skolplikten fullgörs
  - Förskoleklass och grundskolan, 7 kap. 4 § skollagen
  - Grundsärskolan, 7 kap. 5-5b §§ skollagen
  - Specialskolan, 7 kap. 6 § skollagen
  - Sameskolan, 7 kap. 7 § skollagen
- När skolplikten inträder, 7 kap. 10 § skollagen
- Tidigare skolstart och undantag från skyldighet att fullgöra skolplikt i förskoleklass, 7 kap. 11-11b §§ skollagen
- När skolplikten upphör och rätten att därefter slutföra skolgången
  - Skolpliktens upphörande, 7 kap. 12 § skollagen
  - Senare upphörande, 7 kap. 13 § skollagen

- Tidigare upphörande, 7 kap. 14 § skollagen
- Rätt att slutföra skolgången, 7 kap. 15-16 §§ skollagen
- Deltagande i utbildning
  - Närvaro, 7 kap. 17 § skollagen
  - Ledighet, 7 kap. 18 § skollagen
  - Befrielse, 7 kap. 19 § skollagen
  - Utredning om frånvaro, 7 kap. 19 a § skollagen
- Ansvar för att skolplikten fullgörs
  - Vårdnadshavares ansvar, 7 kap. 20 § skollagen
  - Hemkommunens ansvar, 7 kap. 21 § skollagen
  - Huvudmannens ansvar, 7 kap. 22 § skollagen
  - Föreläggande och vite, 7 kap. 23 § skollagen